

INTRODUCCIÓN Y CONCLUSIONES GENERALES

VI. SINDICATURA DE COMPTES

Informe de Fiscalització dels Comptes Generals de la Generalitat Valenciana de 1991.

PRESIDÈNCIA DE LES CORTS VALENCIANES

D'acord amb el que estableix l'article 88.1 del RCV, s'ordena publicar en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes* l'Informe de Fiscalització dels Comptes Generals de la Generalitat Valenciana de 1991.

Palau de les Corts Valencianes,
València, 12 de gener de 1993

El president,
ANTONI GARCÍA I MIRALLES.

INFORME DE FISCALITZACIÓ DEL COMPTE GENERAL DE LA GENERALITAT VALENCIANA D'EXERCICI 1991

INTRODUCCIÓ I CONCLUSIONS GENERALS

1. PRESENTACIÓ DE L'INFORME

Aquest informe es refereix al Compte General de la Generalitat Valenciana corresponent a l'exercici pressupostari de 1991, i la seua finalitat és de complir el manament legal contingut en la llei 6/1985 de la Generalitat Valenciana, d'11 de maig, de "Sindicatura de Comptes", que en l'article 8 considera l'examen i censura, per part d'aquesta institució, del Compte General de la Generalitat Valenciana i l'elevació del corresponent informe a les Corts Valencianes.

L'informe es divideix en quatre parts:

La *primera part*, que correspon al volum I, conté la introducció i les conclusions generals que ha obtingut aquesta institució a conseqüència del treball realitzat, així com l'informe de fiscalització corresponent al Compte de l'Administració de la Generalitat i els comptes de les tres diputacions provincials.

La *segona part*, que està inclosa en el volum II, conté els informes de fiscalització referits a les entitats autònomes que citem tot seguit:

- . Servei Valencià de Salut
- . Institut Valencià d'Estadística
- . Gerència de Ports de la Generalitat Valenciana
- . Institut Valencià de la Joventut

La *tercera part*, que s'inclou en el volum III, conté els informes de fiscalització referits a les empreses públiques i altres ens que indiquem a continuació:

- . Institut de la Petita i Mitjana Indústria de la Generalitat Valenciana
- . Institut Valencià d'Arts Escèniques, Cinematografia i Música
- . Institut Valencià d'Art Modern
- . Institut Valencià de l'Habitatge, S.A.
- . Seguretat i Promoció Industrial Valenciana, S.A.

IV. SINDICATURA DE CUENTAS

Informe de Fiscalización de las Cuentas Generales de la Generalitat Valenciana de 1991.

PRESIDENCIA DE LAS CORTES VALENCIANAS

De acuerdo con lo establecido en el artículo 88.1 del RCV, se ordena publicar en el *Boletín Oficial de las Cortes Valencianas* el Informe de Fiscalización de las Cuentas Generales de la Generalitat Valenciana de 1991.

Palau de les Corts Valencianes,
Valencia, 12 de enero de 1993

El presidente,
ANTONIO GARCÍA MIRALLES.

INFORME DE FISCALIZACIÓN DE LA CUENTA GENERAL DE LA GENERALITAT VALENCIANA EJERCICIO 1991

INTRODUCCIÓN Y CONCLUSIONES GENERALES

1. PRESENTACIÓN DEL INFORME

El presente informe se refiere a la Cuenta General de la Generalitat Valenciana correspondiente al ejercicio presupuestario de 1991 y su finalidad es la de cumplimentar el mandato legal contenido en la Ley 6/1985 de la Generalitat Valenciana, de 11 de mayo, de Sindicatura de Cuentas, que contempla en su artículo 8 el examen y censura por parte de esta Institución de la Cuenta General de la Generalitat Valenciana, y la elevación del correspondiente informe a las Cortes Valencianas.

El informe se divide en cuatro partes:

La *primera parte*, que se corresponde con el Volumen I, contiene la introducción y las conclusiones generales que ha obtenido esta Institución como consecuencia del trabajo realizado, así como el informe de fiscalización correspondiente a la Cuenta de la Administración de la Generalitat y las Cuentas de las tres Diputaciones Provinciales.

La *segunda parte*, que está incluida en el Volumen II, contiene los informes de fiscalización referidos a las Entidades Autónomas que se citan a continuación:

- . Servicio Valenciano de Salud
- . Instituto Valenciano de Estadística
- . Gerencia de Puertos de la Generalitat Valenciana
- . Instituto Valenciano de la Juventud

La *tercera parte*, que se incluye en el Volumen III, contiene los informes de fiscalización referidos a las Empresas Públicas y otros Entes, que se indican a continuación:

- . Instituto de la Pequeña y Mediana Industria de la Generalitat Valenciana
- . Instituto Valenciano de Artes Escénicas, Cinematografía y Música
- . Instituto Valenciano de Arte Moderno
- . Instituto Valenciano de Vivienda, S.A.
- . Seguridad y Promoción Industrial Valenciana, S.A.

- . Radiotelevisió Valenciana i societats filials
- . Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana
- . Institut Turístic Valencià, S.A.
- . València, Parc Tecnològic, S.A.
- . Promocions de la Comunitat Valenciana, S.A.
- . Valenciana d'Aprofitament Energètic de Residus, S.A.
- . Institut per a la Promoció d'Energies Alternatives i Estalvi Energètic
- . Institut Valencià d'Investigacions Econòmiques, S.A.
- . Promocions Públiques Esportives, S.A.

La *quarta part*, que correspon al volum IV, conté l'informe de fiscalització de les universitats de la comunitat autònoma.

Un resum de la informació preparada per la Intervenció General, en relació amb el Compte de l'Administració, s'inclou en un annex al volum I, i els comptes anuals de les empreses públiques de caràcter mercantil s'inclouen en un annex al volum III.

2. CONTINGUT DEL COMPTE GENERAL

El Compte General de la Generalitat Valenciana inclou, conformement al que s'estipula en l'article 73 del text refós de la "Llei d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana" ("TRLHP"), totes les operacions pressupostàries, patrimonials i de tesoreria realitzades durant l'exercici per la Generalitat, les entitats autònomes i les empreses públiques. Els documents que ha de contenir són els següents:

- a) El Compte de l'Administració de la Generalitat Valenciana.
- b) Els comptes retuts per les entitats autònomes de caràcter administratiu.
- c) Els comptes retuts per les entitats autònomes de caràcter mercantil, industrial, financer i anàleg.
- d) Els comptes retuts per les empreses públiques i d'altres ens.

Al Compte General s'uniran també, d'acord amb el que s'estipula en l'article 73 del "TRLHP", els comptes generals de les tres diputacions provincials; així com qualsevol altre estat comptable que es determine en els reglaments, i aquells en què figure el moviment i la situació dels avals concedits per la Generalitat.

3. OBJECTIU DE LA FISCALITZACIÓ

Els articles 8, 11, 14 i concordants de la "Llei de Sindicatura de Comptes" determinen l'objectiu de la fiscalització. En aquest sentit, l'objectiu bàsic que es pretén amb la fiscalització duta a terme és el d'obtenir evidència suficient per a pronunciar-se sobre els punts següents, continguts en l'article 8 de la "Llei de Sindicatura de Comptes":

- a) Adequació de la informació financera presentada als principis comptables que hi són d'aplicació.
- b) Compliment de la legalitat vigent en la gestió dels fons públics.

- . Radiotelevisión Valenciana y Sociedades filiales
- . Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana
- . Instituto Turístico Valenciano, S.A.
- . València, Parc Tecnològic, S.A.
- . Promociones de la Comunidad Valenciana, S.A.
- . Valenciana de Aprovechamiento Energético de Residuos, S.A.
- . Instituto para la Promoción de Energías Alternativas y Ahorro Energético
- . Instituto Valenciano de Investigaciones Económicas, S.A.
- . Promociones Públicas Deportivas, S.A.

La *cuarta parte*, que se corresponde con el Volumen IV, contiene el informe de fiscalización de las Universidades de la Comunidad Autónoma.

Un resumen de la información preparada por la Intervención General en relación con la Cuenta de la Administración se incluye en un anexo al Volumen I y las Cuentas anuales de las empresas públicas de carácter mercantil se incluyen en un anexo al Volumen III.

2. CONTENIDO DE LA CUENTA GENERAL

La Cuenta General de la Generalitat incluye, de acuerdo con lo que estipula el artículo 73 del Texto Refundido de la Ley de Hacienda Pública de la Generalitat Valenciana (TRLHP) todas las operaciones presupuestarias, patrimoniales y de tesorería realizadas durante el ejercicio por la Generalitat, las entidades autónomas y las empresas públicas. Los documentos que debe contener son los siguientes:

- a) La Cuenta de la Administración de la Generalitat Valenciana
- b) Las cuentas rendidas por las entidades autónomas de carácter administrativo
- c) Las cuentas rendidas por las entidades autónomas de carácter mercantil, industrial, financiero y análogo.
- d) Las Cuentas rendidas por las empresas públicas y otros entes

A la Cuenta General se unirán también, de acuerdo con lo estipulado en el artículo 73 del TRLHP las Cuentas Generales de las tres Diputaciones Provinciales así como cualquier otro estado contable que se determine en los reglamentos, y aquéllos en los que figure el movimiento y la situación de los avales concedidos por la Generalitat.

3. OBJETIVO DE LA FISCALIZACIÓN

Los artículos 8, 11, 14 y concordantes de la Ley de Sindicatura de Cuentas determinan el objetivo de la fiscalización. En este sentido, el objetivo básico que se pretende con la fiscalización llevada a cabo es el de obtener evidencia suficiente para pronunciarse sobre los siguientes puntos, contenidos en el artículo 8 de la Ley de Sindicatura de Cuentas:

- a) Adequación de la información financera presentada a los principios contables que le son de aplicación.
- b) Cumplimiento de la legalidad vigente en la gestión de los fondos públicos

- c) Gestió dels recursos humans, materials i dels fons pressupostaris de forma econòmica i eficient.
- d) Grau d'eficàcia en l'assoliment dels objectius previstos.

De manera addicional a això d'abans, també hem pretès, amb el treball efectuat, posar de manifest aquelles situacions en què és oportú proposar mesures per a la millora de la gestió del sector públic valencià.

4. METODOLOGIA I TREBALL REALITZAT

El treball efectuat per la Sindicatura de Comptes s'ha portat a efecte mitjançant l'aplicació de les tècniques i els procediments habituals d'auditoria i ha consistit, per tant, en la realització de proves sobre mostres selectives, revisió dels procediments administratius i de control intern i examen dels documents, registres i antecedents que hem considerat necessaris en cada circumstància, d'acord amb els objectius i programes establerts prèviament per mitjà d'una planificació escaient.

Quant al *Compte de l'Administració*, les àrees de la liquidació de l'estat de despeses en què el treball realitzat per la Sindicatura de Comptes ha sigut més ampli, són les de despeses de personal, subvencions corrents i de capital i inversions (contractació). Aquesta circumstància s'ha degut a la importància d'aquestes àrees, tant qualitativament com quantitativa, en la composició del pressupost de despeses de la Generalitat per a l'any 1991, ja que el pressupost definitiu conjunt de les dites àrees s'eleva a 722.463 milions de pessetes (d'ara endavant, M.P.), que representen el 94% del pressupost corrent.

També han sigut objecte d'especial atenció per part d'aquesta institució les contractacions efectuades a càrrec del capítol II de despeses, "Compra de béns corrents i despeses de funcionament"; així com les àrees de tresoreria i deute públic, per la seua especial significació quant a moviment de fons i política d'endeutament, respectivament.

Quant a la liquidació de l'estat d'ingressos, el treball realitzat durant aquest exercici ha abastat diversos aspectes. D'una banda, hem analitzat l'evolució dels ingressos respecte a l'any anterior; així com l'anàlisi dels drets reconeguts pedents de cobrament a 1 de gener i 31 de desembre de 1991. Aquest treball ha sigut completat amb una revisió dels comptes de rendes públiques i del compte de gestió de tributs cedits.

De manera addicional, durant el present exercici aquesta institució ha avaluat, des del punt de vista de l'*auditoria operativa*, els aspectes d'eficàcia, eficiència i economia relatius a la gestió dels impostos més significatius.

Durant la fiscalització de l'exercici, la Sindicatura de Comptes ha iniciat l'anàlisi dels fitxers informàtics que contenen les transaccions comptables produïdes en l'àmbit del *Compte de l'Administració*. Aquesta anàlisi s'ha portat a efecte sobre fitxers que contenen les dades referides a unes determinades partides pressupostàries, i mitjançant l'aplicació d'un programa informàtic especialitzat.

El treball realitzat en allò que es refereix al *Compte de l'Administració* s'ha desenvolupat per mitjà de la Intervenció General de la Generalitat i les secretaries generals de les conselleries. El treball de camp s'ha dut a terme bàsicament en les dependències de les conselleries i ha inclòs

- c) Gestión de los recursos humanos, materiales y de los fondos presupuestarios de forma económica y eficiente.
- d) Grado de eficacia en el logro de los objetivos previstos

Adicionalmente a lo anterior, también se ha pretendido con el trabajo llevado a cabo poner de manifiesto aquellas situaciones en las que es oportuno proponer medidas para la mejora de la gestión del sector público valenciano.

4. METODOLOGÍA Y TRABAJO REALIZADO

El trabajo efectuado por la Sindicatura de Cuentas se ha llevado a cabo mediante la aplicación de las técnicas y procedimientos habituales de auditoría y ha consistido, por tanto, en la realización de pruebas muestrales, revisión de los procedimientos administrativos y de control interno y examen de los documentos, registros y antecedentes que se han considerado necesarios en cada circunstancia, de acuerdo con los objetivos y programas establecidos previamente mediante una adecuada planificación.

En lo que se refiere a la *Cuenta de la Administración*, las áreas de la liquidación del estado de gastos en las que el trabajo realizado por la Sindicatura de Cuentas ha sido más amplio, son las de gastos de personal, subvenciones corrientes y de capital, e inversiones (contratación). Esta circunstancia ha sido debida a la importancia de estas áreas, tanto cualitativa como cuantitativamente en la composición del presupuesto de gastos de la Generalitat para el año 1991, ya que el presupuesto definitivo conjunto de las mismas asciende a 722.463 millones de pesetas, que supone el 94% del presupuesto corriente.

También han sido objeto de especial atención por parte de esta Institución las contrataciones efectuadas con cargo al capítulo II de gastos, "Compra de bienes corrientes y gastos de funcionamiento", así como las áreas de Tesorería y Deuda Pública por su especial significatividad en cuanto al movimiento de fondos y política de endeudamiento, respectivamente.

Respecto a la liquidación del estado de ingresos, el trabajo realizado durante este ejercicio ha abarcado diversos aspectos. Por una parte, se ha analizado la evolución de los ingresos respecto al año anterior así como el análisis de los derechos reconocidos pendientes de cobro al 1 de enero y 31 de diciembre de 1991. Este trabajo ha sido completado con una revisión de las cuentas de rentas públicas y de la cuenta de gestión de tributos cedidos.

Adicionalmente, durante el presente ejercicio esta Institución ha evaluado, desde el punto de vista de la *auditoria operativa*, los aspectos de eficacia, eficiencia y economía relativos a la gestión de los impuestos más significativos. Durante la fiscalización del presente ejercicio, la Sindicatura de Cuentas ha iniciado el análisis de los ficheros informáticos que contienen las transacciones contables producidas en el ámbito de la *Cuenta de la Administración*. Este análisis ha sido llevado a cabo sobre ficheros que contenían los datos referidos a unas determinadas partidas presupuestarias y mediante la aplicación de un programa informático especializado.

El trabajo realizado en lo que se refiere a la *Cuenta de la Administración* se ha desarrollado a través de la Intervención General de la Generalitat y las Secretarías Generales de las conselleries. El trabajo de campo se ha llevado a cabo, básicamente, en las dependencias de las conselleries

també visites a diversos serveis territorials de l'Administració de la Generalitat a les províncies d'Alacant, Castelló i València.

La fiscalització, l'ha realitzada un equip tècnic d'aquesta Sindicatura, compost per un auditor, director de l'equip, quatre tècnics d'auditoria i tres ajudants, tots sota la supervisió d'un síndic de comptes.

Quant al treball efectuat en les *Entitats Autònomes, Empreses Públiques i Altres Ens*, hem d'assenyalar que s'ha portat a efecte principalment en les seus de les distintes institucions, per dos equips tècnics d'aquesta Sindicatura, dirigits per dos auditors i formats per sis tècnics d'auditoria i tres ajudants, tots sota la supervisió d'un síndic de comptes.

5. PRINCIPIS GENERALMENT APLICABLES A LA GESTIÓ I EL CONTROL DELS RECURSOS PÚBLICS

Tal com hem assenyalat en l'apartat 3 anterior, l'objectiu de la fiscalització està fonamentalment dirigit a posar en relleu el nivell de compliment o aplicació d'uns principis, l'enumeració dels quals, juntament amb una breu descripció dels seus continguts, expressem a continuació:

5.1 Compte de l'Administració i comptes de les entitats autònomes

a) Principi de legalitat

La gestió dels recursos de la Generalitat Valenciana de l'any 1991 està subjecta a allò que es disposa en el text refós de la "Llei d'Hisenda pública de la Generalitat Valenciana", aprovat pel decret legislatiu de 26 de juny de 1991, del Consell de la Generalitat, i en la "Llei de pressuposts de la Generalitat de 1991"; a més dels diversos decrets, ordres, circulars i normes de procediment específics que hi resulten aplicables.

D'acord amb l'article 149.3 de la Constitució Espanyola i l'article 27 de l'Estatut de la Comunitat Valenciana, el dret estatal es considera supletori en aspectes no específicament considerats en les normes de la Comunitat Valenciana.

b) Principis comptables públics

La informació comptable ha de permetre reflectir la situació econòmico-financera d'una entitat, de la forma més raonada i aproximada possible; és a dir, n'ha de reflectir la "imatge fidel". La imatge fidel constitueix un objectiu que ha d'abastar tota la informació comptable i, per tant, els estats que contenen la informació.

Els principis que tot seguit detallarem constitueixen el marc de referència en què ha de recolzar qualsevol desenvolupament de la comptabilitat pública, i han d'estar orientats i subordinats a l'objectiu bàsic, esmentat abans, de mostrar la "imatge fidel".

* Principi d'entitat

Tot subjecte públic amb personalitat jurídica i dotat d'un pressupost de despeses i ingressos propi, constituirà una entitat comptable; quan les estructures organitzatives i les necessitats de gestió i informació ho requereixen, podran

y ha incluido también visitas a diversos Servicios Territoriales de la Administración de la Generalitat en las provincias de Alicante, Castellón y Valencia.

La fiscalización ha sido realizada por un equipo técnico de esta Sindicatura compuesto por un Auditor director del equipo, cuatro técnicos de auditoría y tres ayudantes, todos bajo la supervisión de un Síndico de Cuentas.

Por lo que respecta al trabajo efectuado en las *Entidades Autónomas, Empresas Públicas y Otros Entes*, hay que señalar que se ha llevado a cabo principalmente en las sedes de las distintas instituciones, por dos equipos técnicos de esta Sindicatura, dirigidos por dos auditores y formados por seis técnicos de auditoría y tres ayudantes, todos bajo la supervisión de un Síndico de Cuentas.

5. PRINCIPIOS GENERALMENTE APLICABLES A LA GESTIÓN Y CONTROL DE LOS RECURSOS PÚBLICOS

Como se ha señalado en el apartado 3 anterior, el objetivo de la fiscalización está fundamentalmente dirigido a poner de relieve el nivel de cumplimiento o aplicación de unos principios cuya enumeración junto con una breve descripción de sus contenidos, indicamos a continuación:

5.1 Cuenta de la Administración y cuentas de las Entidades Autónomas

a) Principio de legalidad

La gestión de los recursos de la Generalitat Valenciana en el año 1991 está sujeta a lo dispuesto en el Texto Refundido de la Ley de Hacienda de la Generalitat Valenciana, aprobado por el Decreto Legislativo de 26 de junio de 1991, del Consell de la Generalitat, y la Ley de Presupuestos de la Generalitat de 1991, además de los diversos decretos, órdenes, circulares y normas de procedimiento específicas que les resultan aplicables.

De acuerdo con el artículo 149.3 de la Constitución Española y el artículo 27 del Estatuto de la Comunidad Valenciana, el Derecho Estatal se considera supletorio en aspectos no específicamente contemplados en normas de la Comunidad Valenciana.

b) Principios contables públicos

La información contable debe permitir que se refleje la situación económico-financiera de una entidad de la forma más razonada y aproximada posible, es decir que refleje la "imagen fiel". La imagen fiel constituye un objetivo que debe alcanzar toda información contable y, por tanto, los estados que contienen la información.

Los principios que a continuación se detallan constituyen el marco de referencia en que debe apoyarse cualquier desarrollo de la contabilidad pública, quedando orientados y subordinados al objetivo básico antes mencionado de mostrar la "imagen fiel".

* Principio de entidad

Todo sujeto público con personalidad jurídica dotado de un presupuesto de gastos e ingresos propio constituirá una entidad contable; cuando las estructuras organizativas y las necesidades de gestión e información lo requieran podrán

crear-se entitats comptables subordinades, el sistema comptable de les quals estarà degudament coordinat amb el sistema central.

** Principi de gestió continuada*

Se suposa que l'activitat continua per temps indefinit. Per tant, l'aplicació dels principis comptables no anirà encaminada a determinar el valor de liquidació del patrimoni.

** Principi d'uniformitat*

Una vegada adoptat un criteri en l'aplicació dels principis comptables, cal mantenir-lo uniformement en el temps i en l'espai, mentre que no s'alteren els supòsits que van motivar l'elecció del dit criteri. Si escau l'alteració justificada dels criteris usats, caldrà esmentar aquest extrem, indicant-ne els motius, així com la seua incidència quantitativa i -si és el cas- qualitativa en els estats comptables periòdics.

** Principi d'importància relativa*

L'aplicació dels principis comptables, així com la dels criteris alternatius que de vegades poguessen deduir-se'n, ha d'estar presidida per la consideració de la importància en termes relatius que els dits principis i els seus efectes podrien presentar. *L'aplicació d'aquest principi no podrà implicar mai la transgressió de les normes legals.*

** Principi de registre*

Tots els fets comptables han de ser registrats en l'escaient ordre cronològic, sense que puguin existir buits, bots o llacunes en la informació. El registre dels fets s'ha d'efectuar mitjançant els procediments tècnics més adequats a l'organització de l'entitat comptable, de manera que es garanteixi la coherència interna de la informació.

** Principi de prudència*

Dels ingressos, només s'han de comptabilitzar els efectivament realitzats a la data de tancament de l'exercici; no s'han de comptabilitzar aquells que siguin potencials o que es troben sotmesos a cap condició. Per contra, de les despeses, cal comptabilitzar no solament les efectivament realitzades, sinó també -des del moment que hom en tinga coneixement- aquelles que signifiquen riscos previsibles o pèrdues eventuais, amb origen en l'exercici o en un altre anterior; a aquest efecte, s'han de distingir les pèrdues potencials o reversibles, de les realitzades o irreversibles.

** Principi d'imputació al pressupost*

Les despeses i els ingressos pressupostaris seran imputats conformement a la seua naturalesa econòmica, i -en el cas de les despeses- a més a més, d'acord amb la finalitat que s'hi pretèn aconseguir. Les despeses i els ingressos pressupostaris seran classificats, si és el cas, atenent a l'òrgan encarregat de la seua gestió.

Per regla general, serà requisit previ al reconeixement d'una obligació, el compliment per part del creditor de la prestació al càrrec seu. Els drets s'imputaran, per regla ge-

crearse entidades contables subordinadas cuyo sistema contable esté debidamente coordinado con el sistema central.

** Principio de gestión continuada*

Se supone que continúa la actividad por tiempo indefinido. Por tanto, la aplicación de los principios contables no irá encaminada a determinar el valor liquidativo del patrimonio.

** Principio de uniformidad*

Adoptado un criterio en la aplicación de los principios contables, debe mantenerse uniformemente en el tiempo y en el espacio en tanto en cuanto no se alteren los supuestos que han motivado la elección de dicho criterio. Si procede la alteración justificada de los criterios utilizados, debe mencionarse este extremo indicando los motivos, así como su incidencia cuantitativa y, en su caso, cualitativa en los estados contables periódicos.

** Principio de importancia relativa*

La aplicación de los principios contables, así como la de los criterios alternativos que en ocasiones pudieran deducirse de ellos, debe estar presidida por la consideración de la importancia en términos relativos que los mismos y sus efectos pudieran presentar. *La aplicación de este principio no podrá implicar en caso alguno la transgresión de normas legales.*

** Principio de registro*

Todos los hechos contables deben ser registrados en el oportuno orden cronológico, sin que puedan existir vacíos, saltos o lagunas en la información. El registro de los hechos debe efectuarse mediante los procedimientos técnicos más adecuados a la organización de la entidad contable, de forma que se garantice la coherencia interna de la información.

** Principio de prudencia*

De los ingresos sólo deben contabilizarse los efectivamente realizados a la fecha de cierre del ejercicio; no deben contabilizarse aquellos que sean potenciales o se encuentren sometidos a condición alguna. Por el contrario, de los gastos deben contabilizarse no sólo los efectivamente realizados, sino también, desde que se tenga conocimiento de ellos, aquellos que supongan riesgos previsibles o pérdidas eventuales, con origen en el ejercicio o en otro anterior; a estos efectos deben distinguirse las pérdidas potenciales o reversibles de las realizadas o irreversibles.

** Principio de imputación al presupuesto*

Los gastos e ingresos presupuestarios se imputarán de acuerdo con su naturaleza económica y, en el caso de los gastos, además, de acuerdo con la finalidad que con ellos se pretende conseguir. Los gastos e ingresos presupuestarios se clasificarán, en su caso, atendiendo al órgano encargado de su gestión.

Será, por lo general, requisito previo al reconocimiento de una obligación, el cumplimiento por parte del acreedor de la prestación a su cargo. Los derechos se imputarán, por

neral, al pressupost de l'exercici en què es reconeguen o liquiden.

La imputació dels drets i les obligacions al pressupost corresponent, requerirà que, de manera prèvia, es dicten el actes administratius de reconeixement del dret o de l'obligació derivats del fet econòmic.

** Principi del preu d'adquisició*

Com a norma general, tots els béns, drets i obligacions han de figurar pel seu preu d'adquisició o cost de producció. Això no obstant, les obligacions s'han de comptabilitzar pel seu valor de reemborsament.

El principi del preu d'adquisició s'ha de respectar sempre; llevat de quan s'hi autoritzen, per disposició legal, rectificacions. En aquest cas, caldrà facilitar-ne informació complida.

** Principi de correlació d'ingressos i despeses*

El sistema comptable ha de posar de manifest la relació entre les despeses realitzades per una entitat i els ingressos necessaris per al seu finançament.

El resultat econòmic d'un exercici estarà constituït per la diferència entre els ingressos i les despeses de l'exercici corrent.

** Principi de no compensació*

Mai no podran compensar-se les partides de l'actiu i del passiu del balanç, les de despeses i ingressos que integren el compte de resultats, establertes en els models dels comptes anuals; ni, per a les entitats públiques subjectes al règim de pressupost vinculant, *les despeses i els ingressos que integren la liquidació del pressupost*. Cal valorar separatament els elements que integren les distintes partides de l'actiu i del passiu.

** Principi de desafectació*

Amb caràcter general, els ingressos de caràcter pressupostari es destinen a finançar la totalitat de les despeses de la dita naturalesa, sense que hi haja relació directa entre uns i altres. En el supòsit que determinades despeses pressupostàries siguin finançades amb ingressos pressupostaris específics afectats a aquelles, el sistema comptable ha de reflectir aquesta circumstància i permetre'n el seguiment.

c) Principis d'economia i eficiència

La gestió dels recursos públics s'ha d'aconseguir minimitzant costos i maximitzant resultats.

d) Principi d'eficàcia

El grau de consecució dels objectius s'ha de maximitzar, dins les restriccions pressupostàries.

5.2 Comptes de les empreses públiques i d'altres ens

Els comptes anuals de 1991 de les empreses públiques i d'altres ens de la Generalitat Valenciana, els ha examinats la Sindicatura de Comptes a fi de determinar si els dits comptes han sigut formulats d'acord amb els principis comptables i els criteris de valoració que vénen definits en

lo general, al presupuesto del ejercicio en que se reconocen o liquidan.

La imputación de los derechos y obligaciones al correspondiente presupuesto requerirá que previamente se dicten los actos administrativos de reconocimiento del derecho o de la obligación derivados del hecho económico.

** Principio del precio de adquisición*

Como norma general, todos los bienes, derechos y obligaciones deben figurar por su precio de adquisición o coste de producción. No obstante, las obligaciones deben contabilizarse por su valor de reembolso.

El principio de precio de adquisición debe respetarse siempre, salvo cuando se autoricen, por disposición legal, rectificaciones al mismo; en este caso deberá facilitarse cumplida información.

** Principio de correlación de ingresos y gastos*

El sistema contable debe poner de manifiesto la relación entre los gastos realizados por una entidad y los ingresos necesarios para su financiación.

El resultado económico de un ejercicio estará constituido por la diferencia entre los ingresos y los gastos del ejercicio corriente.

** Principio de no compensación*

En ningún caso deben compensarse las partidas del activo y del pasivo del balance, las de gastos e ingresos que integran la cuenta de resultados, establecidas en los modelos de las cuentas anuales, ni, para las Entidades Públicas sujetas al régimen de presupuesto vinculante, *los gastos e ingresos que integran la liquidación del Presupuesto*. Deben valorarse separadamente los elementos integrantes de las distintas partidas del activo y del pasivo.

** Principio de desafectación*

Con carácter general, los ingresos de carácter presupuestario se destinan a financiar la totalidad de los gastos de dicha naturaleza, sin que exista relación directa entre unos y otros. En el supuesto de que determinados gastos presupuestarios se financien con ingresos presupuestarios específicos a ellos afectados el sistema contable debe reflejar esta circunstancia y permitir su seguimiento.

c) Principios de economía y eficiencia

La gestión de los recursos públicos ha de conseguirse minimizando costes y maximizando resultados.

d) Principio de eficacia

El grado de consecución de objetivos debe maximizarse, dentro de las restricciones presupuestarias.

5.2 Cuentas de las empresas públicas y otros entes

Las cuentas anuales de 1991 de las empresas públicas y otros entes de la Generalitat Valenciana han sido examinadas por la Sindicatura de Cuentas con objeto de determinar si dichas cuentas han sido formuladas de acuerdo a los principios contables y criterios de valoración que vienen

el "Codi de comerç" i en el text refós de la "Llei de societats anònimes"; i, de forma suplementària, pel "Pla general de comptabilitat", aprovat pel reial decret 1.643/1990, de 20 de desembre; així com per les disposicions comptables aplicables emeses per l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes i per la Intervenció General de la Generalitat Valenciana.

6. CONCLUSIONS GENERALS DE L'INFORME DE FISCALITZACIÓ DEL COMPTE GENERAL DE LA GENERALITAT VALENCIANA CORRESPONDENT A L'EXERCICI DE 1991

Les conclusions generals obtingudes a conseqüència de l'examen i censura que, del Compte General de la Generalitat Valenciana de 1991, ha dut a terme la Sindicatura de Comptes, les exposem tot seguit.

- a) Adequació de la informació financera als principis comptables aplicables, i compliment de la legalitat en la gestió dels fons públics
 - * El Compte General de la Generalitat Valenciana representa de manera raonable l'activitat econòmico-financera realitzada per aquella en l'exercici de 1991, d'acord amb els principis i criteris comptables i de gestió i amb la normativa legal que hi són d'aplicació; amb els advertiments i les excepcions que -si és el cas- apareixen convenientment detallats en els apartats de conclusions d'aquest informe.
 - * D'acord amb la documentació examinada, no s'han fet paleses actuacions que impliquen responsabilitat comptable.
- b) Avaluació sobre si la gestió dels recursos humans, materials i dels fons pressupostaris s'ha desenvolupat de forma econòmica i eficient, i avaluació del grau d'eficàcia en l'assoliment dels objectius previstos

L'actual sistema comptable de la Generalitat Valenciana subministra informació sobre els recursos assignats a cada programa. Això no obstant, el sistema que permetrà incorporar indicadors per a quantificar en termes monetaris els objectius i que permetrà comparar aquests i els resultats obtinguts amb els costs corresponents, es troba en una fase inicial; igual que en la resta d'administracions públiques. L'auditoria d'organització i sistemes no està tampoc massa desenvolupada en l'àmbit del sector privat; però les característiques peculiars del sector públic comporten dificultats addicionals. Aquestes circumstàncies exposades han fet que actualment siga bastant difícil emetre una opinió global en termes d'eficiència, eficàcia i economia.

Dins la problemàtica general exposada abans, aquesta Sindicatura és conscient de la necessitat d'usar els criteris d'eficiència, eficàcia i economia en la gestió dels fons públics. El control de l'activitat del sector públic s'ha efectuat bàsicament per mitjà dels estats pressupostaris, que indiquen les previsions d'ingressos i les limitacions quantitatives (quant es pot gastar), qualitatives (en què s'ha de gastar) i temporals (quan s'ha de gastar). Aquest criteri de control de l'activitat econòmico-financera ha de ser complementat progressivament amb anàlisis i recomanacions

definidos en el Código de Comercio y en el Texto Refundido de la Ley de Sociedades Anónimas, y suplementariamente por el Plan General de Contabilidad aprobado por Real Decreto 1.643/1990, de 20 de diciembre, así como por las disposiciones contables aplicables emitidas por el Instituto de Contabilidad y Auditoría de Cuentas y la Intervención General de la Generalitat Valenciana.

6. CONCLUSIONES GENERALES DEL INFORME DE FISCALIZACIÓN DE LA CUENTA GENERAL DE LA GENERALITAT VALENCIANA CORRESPONDIENTE AL EJERCICIO 1991

Las conclusiones generales obtenidas como consecuencia del examen y censura que de la Cuenta General de la Generalitat Valenciana de 1991 ha llevado a cabo la Sindicatura de Cuentas se exponen a continuación.

- a) Adecuación de la información financiera a los principios contables que le son de aplicación y cumplimiento de la legalidad en la gestión de los fondos públicos.
 - * La Cuenta General de la Generalitat Valenciana representa razonablemente la actividad económico-financiera llevada a cabo por la misma en el ejercicio 1991 de acuerdo con los principios y criterios contables y de gestión y normativa legal que le son de aplicación, con las salvedades y excepciones, en su caso, que aparecen convenientemente detalladas en los apartados de conclusiones del presente informe.
 - * De acuerdo con la documentación examinada no se han puesto de manifiesto actuaciones que supongan responsabilidad contable.
- b) Evaluación acerca de si la gestión de los recursos humanos, materiales y de los fondos presupuestarios se ha desarrollado de forma económica y eficiente y evaluación del grado de eficacia en el logro de los objetivos previstos.

El actual sistema contable de la Generalitat Valenciana suministra información sobre los recursos asignados a cada programa. No obstante, el sistema que permita incorporar indicadores para cuantificar en términos monetarios los objetivos, y permita comparar éstos, y los resultados obtenidos, con sus correspondientes costes, se encuentra en una fase inicial, al igual que en el resto de Administraciones Públicas. La auditoría de organización y sistemas no está tampoco demasiado desarrollada en el ámbito del sector privado, pero las características peculiares del sector público suponen dificultades adicionales. Estas circunstancias expuestas han supuesto que actualmente sea una tarea bastante difícil emitir una opinión global en términos de eficiencia, eficacia y economía.

Dentro de la problemática general antes expuesta, esta Sindicatura de Cuentas es consciente de la necesidad de utilizar los criterios de eficiencia, eficacia y economía en la gestión de los fondos públicos. El control de la actividad del sector público se ha efectuado básicamente por medio de los estados presupuestarios, que indican las previsions de ingresos y las limitaciones cuantitativas (cuánto se puede gastar), cualitativas (en qué se debe gastar) y temporales (cuándo se debe gastar). Este criterio de control de la actividad económico-financiera ha de complementarse progre-

pertinents sobre la manera com s'han gestionat els ingressos i les despeses fiscalitzades.

D'acord amb la línia d'actuació exposada, aquesta institució ha iniciat, durant la present fiscalització, una anàlisi sobre alguns aspectes puntuals del Compte de l'Administració. Així, hem analitzat la gestió, durant l'exercici de 1991, de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats i la taxa estatal sobre el joc, pel que fa als tributs cedits; i la gestió de l'impost sobre el bingo, pel que fa als tributs propis de la Generalitat Valenciana. Quant a l'apartat de despeses, hem avaluat la quantificació dels objectius previstos en els programes de despesa dels pressuposts del període 1988-1991, i hem analitzat l'estat d'execució dels programes de despesa de 1991. Aquestes anàlisis pretenen ser l'inici d'unes altres de posteriors, que serviran per a millorar el control dels fons públics per part dels òrgans de control extern, i que serviran igualment per a aconseguir una millora en la gestió dels fons públics per part dels òrgans de gestió.

En el capítol 15 d'aquest informe, "Auditoria operativa", s'inclouen els comentaris i conclusions que han sorgit de les anàlisis efectuades.

COMPTE DE L'ADMINISTRACIÓ DE LA GENERALITAT VALENCIANA

I. CONTINGUT DEL COMPTE DE L'ADMINISTRACIÓ DE LA GENERALITAT

1. CONTINGUT DEL COMPTE DE L'ADMINISTRACIÓ DE LA GENERALITAT

1.1 Requisits legals

L'article 74 del decret legislatiu de 26 de juny de 1991, del Consell, pel qual s'aprova el text refós de la "Llei d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana" (TRLHP), estableix que el Compte de l'Administració de la Generalitat Valenciana constarà dels punts següents:

- a) La liquidació dels pressuposts
- b) Un estat demostratiu de l'evolució i situació dels valors que s'han de cobrar i les obligacions que s'han de pagar, procedents d'exercicis anteriors.
- c) El compte general de tresoreria, que pose de manifest la situació del tresor i les operacions realitzades per aquest durant l'exercici.
- d) Un estat relatiu a l'evolució i situació dels acomptes de tresoreria a què fa referència l'article 39 de la llei citada.
- e) El compte general de deute públic.
- f) Els resultats de l'exercici.
- g) Un estat dels compromisos de despesa adquirits a càrrec d'exercicis futurs, d'acord amb l'autorització continguda en l'article 29 d'aquesta llei, i amb indicació dels exercicis a què hagen de ser imputats.

L'ordre de 22 de febrer de 1990 de la Conselleria d'Economia i Hisenda, complementada per l'ordre de 30 de gener de 1991, determinen l'estructura i el detall del Compte

sivament mediante el análisis y las recomendaciones pertinentes sobre el cómo se han gestionado los ingresos y los gastos fiscalizados.

De acuerdo con la línea de actuación expuesta, esta Institución ha iniciado durante la presente fiscalización un análisis sobre algunos aspectos puntuales de la Cuenta de la Administración. De esta forma, se ha analizado la gestión durante el ejercicio 1991 del impuesto sobre transmisiones patrimoniales y actos jurídicos documentados y la tasa estatal sobre el juego, en lo que se refiere a tributos cedidos y la gestión del impuesto sobre el bingo, en lo referente a tributos propios de la Generalitat Valenciana. En lo que se refiere al apartado de gastos, se ha procedido a una evaluación de la cuantificación de los objetivos previstos en los programas de gasto de los presupuestos del periodo 1988-1991 y se ha analizado el estado de ejecución de los programas de gasto de 1991. Estos análisis efectuados pretenden ser el inicio de otros posteriores que sirvan para mejorar el control de los fondos públicos por parte de los órganos de Control Externo y sirvan, igualmente, para lograr una mejora en la gestión de los fondos públicos por parte de los órganos de gestión.

En el capítulo 15 de este informe, Auditoria operativa, se incluyen los comentarios y conclusiones que han surgido de los análisis efectuados.

CUENTA DE LA ADMINISTRACIÓN DE LA GENERALITAT VALENCIANA

I. CONTENIDO DE LA CUENTA DE LA ADMINISTRACIÓN DE LA GENERALITAT

1. CONTENIDO DE LA CUENTA DE LA ADMINISTRACIÓN DE LA GENERALITAT

1.1 Requisitos legales

El artículo 74 del Decreto legislativo de 26 de junio de 1991 del Consell, por el que se aprueba el Texto Refundido de la Ley de Hacienda Pública de la Generalitat Valenciana (TRLHP), establece que la Cuenta de la Administración de la Generalitat Valenciana constará de los puntos siguientes:

- a) La liquidación de los presupuestos
- b) Un estado demostrativo de la evolución y situación de los valores a cobrar y obligaciones a pagar, procedentes de ejercicios anteriores.
- c) La Cuenta General de Tesorería, que ponga de manifiesto la situación del tesoro y las operaciones realizadas por el mismo durante el ejercicio.
- d) Un estado relativo a la evolución y situación de los anticipos de tesorería a que hace referencia el artículo 39 de esta Ley.
- e) La Cuenta General de la Deuda Pública
- f) Los resultados del ejercicio
- g) Un estado de los compromisos de gastos adquiridos con cargo a ejercicios futuros, de acuerdo con la autorización contenida en el artículo 29 de esta Ley, con indicación de los ejercicios a los que haya de imputarse.

La Orden de 22 de febrero de 1990 de la conselleria de Economía y Hacienda, complementada por la Orden de 30 de enero de 1991, determinan la estructura y detalle de la